

Nýggir haldarar
eiga at tekna seg
á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 38.

LEYGARDAGIN
18. MAI 1963

36. ÁRG.

Hann kom aftur í øllum góðum

Við mikkum spenningi hava fólk um allan heim sítíð við radiotíð og lurtad eftir, hvussu gangast mundi: Gordon Cooper á rundferðum hansara um jörðina har út í rúmdini.

Og hóskvöldið kom hann aftur á jörðina í øllum góðum. Hann kom niður í Kyrra Havnum stutt frá staðnum, har ætlanin var, at hann skuldi lenda.

Beint aftan á at rúmdarskipið lendi, svumu nakrir fróskummenn til tað frá amerikanskum hangarskipi og lögdu ein trossa um tað og háladu teir tað so umborð á flogberan.

Úr kabinuni segði Cooper frá, at hann livdi væl, og hann kundi hoyra teir, sum uttanfyri vóru.

Men áðrenn hann slapp umborð á hangarskipið mátti hann biðja um loyvi at sleppa umborð, tí so er siður, har tað snýr seg um herskip.

Læknarnir siga, at Cooper livdi væl, honum bílaði einki. Tá hann kom út úr hylkinum, var hann eitt sindur ørkmílaður, men tað var ikki meir enn vantandi. Teir kon-

trolleraðu blóðrýstið, áðrenn hann kom út, og hann varð so beinanvegin fluttur á skipshospitalið, har hann varð latin úr rúmdraktin, og har varð hann síðani kannaður gjølla av læknunum.

Aftaná hesa kannan søgdu læknarnar, at hansara heilsustøða var sera góð.

STYRDI SJÁLVR

Sjálvr mátti Cooper to stýra rúmdarskipinum gjøgnum atmosfærna á leiðini inn aftur at jörðini, tí at tann automatska stýringin sveik, men annars var ferðin, sum ætlað.

Hevði tað verið bert tað minsta frávik á stýringini, hevði tað ført við sær, at Cooper og skipið brendi — men hann stýrði við fastleika niður á jörðina aftur og gjørdi, sum starvsfelagi hansara, John Glenn, segði honum gjøgnum radio.

FYRSTI, SUM STYRDI SJÁLVR

Cooper er hin fyrsti rúmdar-piloturin, sum sjálvr hevur stýrt rúmdarskipinum aftur til jörðina.

Hann stýrði so beint, at teir kundt siggia hann frá flogberanum við berum eygum.

KENNEDY TELEFONERAR

Amerikanski forsetin, Kennedy, hevði beinleiðis telefonsamband við flogberan, og stutt aftaná at Gordon Cooper var komin umborð, ynskti presidenturin honum persónliga til lukku. Kennedy hevði eisini tosað við konu Coopers og hevði sagt henni, at hann frøddi seg til at hitta hana og mannin í Hvíta húsinum.

Í útvarpinum segði presidenturin seinri, at rúmdarferðin var til stóra gleði fyri tað frælsa fólkið í heiminum og ein sigur fyri mannagettina.

Til grunnin eru menn ræddir fyri, víl koma at hava hettislígar fylgjur fyri grunnins liv og lagnu. Men tá ið menn ikki eru sintir at ganga tær av javnaðarmonnum á vistu leiðir, ið vildu givið. Skivinnuni fútan bata títan at víkna um lonjavningargrunnin, er okkurt at gera.

Menn eru bangnir fyri, at fiskimenn nú tá ið fiskivinnan sjálf einki rindar beinleiðis til grunnin, og tá ið hann e'nans hvíli á árligar játtan úr landskassanum, vilja missa ávirkan sína á grunnins umsiting. Eisini bera teir ótta fyri, at flaggjarvinnarnar hjá landskassanum kunnu koma at týða liv og deyði fyri grunnin; meðan løgdest gjöld til grunnin vóru tryggari botnur at standa á.

Enn meira toll!

Í gjár tók gjaldstovan ikki imóti inngjöldum fyri tollverur. Hetta kann bert hava eina orsök: MEIRA TOLL!

Kl. 7 í gjárvoldið, byrjað var at prenta blaðið, var einki uppskot komið fram á tingborð um tollhækkun, og ætlanin var, at slita tingsetuna. Men fundur skuldi vera kl. 8, so tá man helst fara at leggja framm um tollhækkun, sum so skal hurlast igjøgnum út á náttina.

Vit loyva okkum at gita, at hetta frálika „sjálvstýrisslandsstýrið“ og tess fylgisneytar fara at taka rívan til, nú teir hava fingið ræðið í hendi. Og fara teir undir at leggja toll á, so man tað fara at spyrjast. Blar, bensin og tubbak man fara at leggja á odda í hækkunin; men óivað fara teir at ganga fólk nærre enn so. — Livst, so spyrst! Men dýr roynd man fara at verða teimur, ið vildu „eksperimentera“ við einki sjálvstýrissamgongu.

Sveinaroynd

Í kvöld hevur tekniski skúlin í Havn samkomu á Hotel Føroyum fyri næmingum og lærarum, sum hava verið á skúlanum í nú farna skúlaári.

Annars eru onnur innboðin eisini, blóð og myndugleikar.

Tað hava verið 322 næmingar á skúlanum í vetur — 65 hava tikið sveinaroynd.

Sunnudagin er almenn framsýning av næmingaarbeidinum.

Á VITJUNARFERÐ

Leiðarin fyri teir gulu skótarnar í Danmark, Torkild Glade, er í hesum dagum á vitjunarferð í Føroyum.

DANSKAR KEYPSAMTOKUR

hava avgjørt ikki at selja suður-afrikanskar vorur.

FLOGFERÐIRNAR

Ventuliga byrjar flúgvning við ferðafólki til og frá Føroyum í juli mánað. Ymiskur útbúnaður er komin til Føroya, og verður nú uppsettur.

FRAMSÝNING Í KØBENHAVN

Steffan Danielsen hevur málningaframsýning í København frá 23. mai til 7. juni. Sýningin verður á Galleri N, Kompagnistræde 37. 22 eru málningarnir í tali.

Sendu tað aftur

Kirkjutiðnið fyri mai er komið. M. a. verður skrivað um orgul, sum Kvívíkar kirkja fekk fyri 4 árum síðan. Hetta var nýtt slag, sum ikki fyrr er roynt í Føroyum, eitt elektron- ella Hammondorgul. — Blaðið skrivar: »Av tí at hetta er eitt nýtt slag, vóru kvívíkingar so fyrivarnir, at teir vísaðu sær neitt til at lata seljaran fæta tað aftur fyri fullan pris minus 10 %.

So illa vóru menn nøgdur við hetta orgul, at tað nú er sent av aftur landinum.

Ein orgulkonur maður hjá kirkju ministerinum sigur hesi orgul vera vónalig og ónyttig í kirkjum.

HVALAVEIÐAN

Sumbæ er nú farin á stórvalaveiðu. Hann er nýliga umvaldur á Skála skípasmíðju.

Tvostprisin verður kr. 2 pr. kg á stoðini.

Á LØGTINGI

Seinastu dagarnar í hesi viku hava menn havt tað »sum mūs í barsilssonge, sum menn taka til.

Men tað er alt annað enn bara gott, sum er »barslað.

Kortini vóru mál, sum allir flokkar vóru at kalla samdir um. T. d. skattalógin. Hon hevur spókt leingi. Men nú, ið eingin meirlutt hevur kunnað fingist fyri ognaruppperð, hevur víðgerðin av nýggju skattalógin staðið í botni. Javnaðarflokkurin hevur hildið, at uttan ognaruppperð er ein skilgæð skattalog ómøgulig. Tað vóru serliga sambandsmenn og mest parturin av fólkaflokkinum, sum vóru imóti ognaruppperð. Men nú er fólkaflokkurin dragnaður. Hann var nú allur fyri ognaruppperð, hóast menn sum N. Holm Jacobsen úr Hvalbæ á valfundum kring Suðuroynna talaði harðliga imóti ognaruppperð. Sambandsflokkurin var so djást flokkur, ið heilur stóð eftir í stríð móti ognaruppperðini. Javnaðar-, fjóðveldis- og fólkaflokkurin íroknaður sjálvstýrissflokkur og Kf. Mohr komu til sættis um ognaruppperð, men uttan ognarskatt.

Ein hópur av batum, ójavnir við

uppskot javnaðarmanna í milltinganevndin — har ið javnaðarmenn høvdu eitt fullgiggjað uppskot at seta fram — eru samtyktir í nýggju skattalógin. Men, sum tað varð sagt av javnaðarmonnum: skattalógin er minni enn so fullgiggjað og fult út rættvis enn. Hon verður e'n av lógunum, sum á hvørjum ári verður havd á lofti til umhugsingar.

SKILABOTUR TIL FISKI-VINNUNA

Ein hin størsta misgerðin hjá afturhaldsflokkunum var, at teir við undantak av einum og tveimum fjóðveldismonnum feldu javnaðarmanna skilabótuppskot, ið vóru tey einasta uppskot, sum til fullna veittu fiskimønnum og skipaegarum ta neyðugu ábót og hjálp í kreppuni.

Hetta uppskot er umrøtt aðra staðni í blaðnum og víl seinri vera sett her í blaðið. Javnaðarmenn settu fram uppskot um:

LANDSKASSANS VÆÐHALD FYRI ÚTGERÐARLÁN

so fiskimenn ikki skulu noyðast at veðhalda æin fyri allar og allir fyri eina fyri útgerðarlán. Teir hava mangan sett seinasta oyra sitt í skip og har afturat ofta noyðast at lænt uppá hús og heim fyri at reisa peningin. Teir tola ikki meir.

UPPSKOT LANDSTYRISINS UM AVTÖKU AV GJÖLDUNUM TIL LONJAVNINGARGRUNNIN

varð samtykt, og fyri í ár skuldi so landskassin rinda grunninum 1,5 milj. kr., sum endurgjaldt fyri gjöldini. Var javnaðarmannuppskotið samtykt, hevði ikki verið neyðugt at víkna um lonjavningargrunnin. At røra við tey lögfestu gjöldin

Nýggj maskina

Havnar sjúkrahús hevur fingið nýggja bókhaldsmaskinu, sum m. a. ger, at inngjalding kann fara skjótari fram samstundis sum eftiransing verður greiddari.

Hóskvöldið vóru blóðini, boðin at siggia hesa maskinu, sum nýggj kostar umleið 40.000 kr.

Samstundis sum maskinan er tikin í brúk, verða limabókurnar útskiftar, og næstu ferð limirnir gjalda, verður teimum flýggjað eitt snottuligt piastikeft: við kvittunarskort: i.

Eydnuhjól

og TOMBOLA og annað til frama fyri kirkjuna í Vestmanna verður sunnudagin 19. frá kl. 3.

KIRKJURÁÐIÐ



TEMPO & D.B.S.

SYKLUR

hjá

Pf. Thomas Dam & Co.

Tlf. 1404